



## ΔΗΓΗΜΑ

Στή Δίσα CARMEN

## ΓΙΩΡΓΗΣ ΛΑΜΠΙΔΗΣ

(Παρελθό και μελλούμενο)

.. Τόν είχα γνωρίσει τώρα και πολλά χρόνια πάντα έτοι παράξενο, πάντα ιδιόρρυθμο, με την ίδια πάντα ψυχρούθεση. Το διάβα των χρόνων δεν είχε διόλου αλλάξει το χαρακτήρα του παρά μόνο πού τόν είχε στολίσει με μια ευαισθησία πού τόσο πολύ του ταίριαζε στο συμπαθητικό προσωπάκι πού κάθε τόσο συσπώτανε σ' ένα παιητικό χαμόγελο ..

Κάθεται στο γραφείο του μπροστά, απορροφημένος από τους στοχασμούς του πού αναδρομαρήδες τόν φέρνουνε στο περασμένο αφηρημένα, με νευρικό κίνημα του χεριού χαράσσει στο λευκό στρώσιμο του γραφείου ένα όνομα.

Κι' όλοένα χαράσσει .. Ένα όνομα ενός κοριτσιού, ένα όνομα μιας πολιτείας. Κι' έτσι πετώντας σ' άλλους κόσμους, με τη σκέψη ζωντανεμένη από τη θύμηση ο Γιώργης ο Λαμπίδης ξεχνιέται στα δνειροπολήματα τον ενώ ζητάει μάτια να βρή τη Λημονιά ..

Κι' αρίνοντας τώρα στο νευρικό γράψιμο πάνω στο λευκόχαρτο στρωσίδι του τραπεζιού αρχίζει να ψιθυρίζει ένα σκοπό άρπαγμένο, ο Θεός ξέρει από πού, από κανένα βωμάτσο, από κανένα μελόδραμα ή από καιμιά όπερα:

Όποιος δεν έφαγε ποτέ βρεμμένο  
τό ψωμί του  
με δάκρυα, κι' όποιος τη καρ-  
διά δεν έχει πονεμένη  
ή φόβους δε δοκίμασε, μιας νόχτας  
αγρουπνίας  
να σ' γνωρίση δε μπορεί  
ώ δύναμες ούράνιες

—ο—

Παράξενα τα ιστορικά του Γιώργη, παράξενα οά το χαρακτήρα του, —αφου πού τόν κτύπησε κάθε τόσο.

Μικρός, παιδί ακόμα είχε βαρεθή τη ζωή, κι' η σύντριψη των δνειρών, πού έπλαττε διαρκώς στηρίζοντας τα σ' ένα ταλέντο πού τώρα πια δε λάθαινε, τόν είχε απογοητέψει τόσο πολύ πού αποφάσισε να δουφήσει και το ποτήρι του ξενητεμού.

Κι' έσκισε τα τραγούδια του, κι' έκαψε τα κεία του και με την άποψη ανθρώπου πού ξέρει τις φρες της ζωής του μετρημένες κατ'άστρεψε ένα ένα κάθε τι πού θα

μπορούσε να τόν φέρη στο παρελθό. Και τα τραγούδια τα κατάστρεψε πού στίβα μέσα στο συρτάρι του. Και κείνα, πού σ' αυτά άλλοτε εύρισκε τη λύτρωση από το πόνο του, ένα - ένα τ'άσκιζε μη βρίσκοντας τώρα πια παρά μια έκζητημένη όίμα, μια έκφραση, χυδαίας και ταπεινής έντύπωσης. Κι' όλα, όλα τα κατ'άστρεψε, όλα τ'έριξε στη φωτιά νομίζοντας πως στην άψηλή φλόγα, πού από το τζάκι ως την όροφή πετούσε, έθαφτε κι' έκαιε όλο το παρελθό μαζί με τα τραγούδια, μαζί με τα γράμματα, με το ημερολόγιο. — Ω, το ημερολόγιο! πού δέχτηκε την έκχυση του Πόνου και της χαράς! — Ω, το σύμβολο, το αγαπημένο το κειμήλιο το νοτισμένο από το ξεχείλιμα της ψυχής! Το βουβά, το ψυχρόμητο του Γιώργη το παράπονο. Το ημερολόγιο! Και τι δε δέχτηκε; Τι πόνοι, τι έλπίδες, τι χαρές, τι εύτυχίες, τι άπολιτισίες κι' άπογοήτεψες σωριστήκαν στο λευκό αυτό χαρτί! Τι αισθήματα πού λαθαίνανε δε ξεχάθηκαν και έσπερικειθήκαν σ' αυτόνε τόν άμίλητο μάστρα, τόν άχώριστο του Γιώργη τόν σύντροφο! Και τώρα, μαζί με τάλλα μαργαριτάρια της ψυχής του μαζί με τάλλα τα ξεφανερώματα του έσοπερον είναι του καίγεται κι' αυτό. Κι' ο άνθρωπος θάβει τόν ποιητή. Κι' ο πεζός ο χαμηλόβλεπος θάβει τόν ιδεόλογο. Το περασμένο διώχνεται και το μελλούμενο έπιζητείται. Το σκληρό περασμένο το άπατηλό χάνεται, εξαφανίζεται. . . κι' άνοιγουνε δρόμοι καινούργιοι, δρόμοι άγνωριστοι μα έλευστικοί στον παλιό τόν ιδεόλογο. Το περασμένο θάβεται. . . Μα άραγε θάβεται για πάντα; Μη τυχό και ξεπηδήσουνε από τη στάχτη αυτών των περιφρονημένων στίχων—άλλος Φοίνικας - ή δνειροφαντασιές και τα καταδικασμένα τα πεθνητά του Γιώργη; Άραγε είν' εύκολο να θάψη κανείς με μια φλόγα—όσο μεγάλη κι' αν είναι—κάθε τι πού τόν δένει με το παρελθό; Τάχα είν' εύκολο να κόψη, κανείς τη λουλουδένια της αγάπης την άλυσίδα πού τόν κράτησε, τη σκεβρή του Πόνου την Άλυσίδα πού τόν τυράννησε; Τάχα ή ζωή στο στίχο κλειείται; Άλλοίμονο μ' αν οι στίχοι κήκαν μένει ή ψυχή ή αγιάτρευτη, ή ανέγγιχτη πού παντοτεινά, με ίδια θέληση—άλλο εγώ—θά τραβά το είναι του καθένα στις ύπαρξες πού γι' αυτές έκεινη σκίρτησε κι' έλατάρησε. . .

Μα αυτές ή σκέψες δεν πέρασαν από το πνεύμα του ποιητή. Άγνοούσε ο δύσμοιρος πως αν το εγώ

του ποιητή, το άπατημένο κι' απογοητεμένο εγώ, ίκανοποιήθηκε μένει το εγώ το άπαιτητικό του ανθρώπου. . . Το εγώ του ανθρώπου πού σερούμενο, πταπό, χαμηλόβλεπο κρατιέται και περιορίζεται. . . Το εγώ του ανθρώπου πού ξεφύτρωσε, ξεπετάχτηκε από τη στάχτη του εγώ του ποιητή. . . και σφιχτά ξακλουθήσε να τόν δένη με το παρελθό, άδιάφορο πως βρέθηκε για μια στιγμή χωρισμένος από αυτά-πάτη. . .

—ο—

Κι' έφυγε. Και χώρισε απ' το παρελθό και ξενητεύτηκε. Και τόθαψε το παρελθό ο Γιώργης και περπίτησε για την ξαναδημιούργηση. . . ά όχι για πάντα. Η νοσταλγικές πεθνημές πού του γεννηθήκαν ύστερα απ'όνα πολύχρονο χωρισμό του φέραν στη πατρίδα του τη πολυπόθητη. Μα κουρασμένο, άπογοητεμένο απ' τη ζωή. Άπ' τη ζωή πού τη γνώρισε τόσο καλά μολονότι ο ίδιος έλεγε πως το βιβλίο πού μόνος «άρχη» έχει δε τώ γνώρισε τέλεια. . .

Βλέπετε ο ποιητής με το ιδιαίτερο του το εγώ και τη έξχωρη τη σκέψη ζή ακόμα. Το θάψιμο των στίχων δεν τόν έθαψε κι' αυτόν. Και γορίζει στο τόπο του, μα κουρασμένος. . . με τη ψυχή λυπόγεμη με τόν παλιό τόν ιδεόλογο ξαναζωντανεμένη. Και τώρα ή πεθνημά να θάψη το παρελθό λίγο του γεννιέται. . . μα ο λογισμός του κυριέγεται από μια σκέψη—από τη σκέψη πού γεννιέται στον άπογοητεμένο—να κόψη τη κλωστή του μελλούμενου. . . Και μ' αυτή τη σκέψη στρεφογυρίζοντας στο μυαλό του τόν βρήκαμε καθισμένο στο γραφείο του μονολογώντας κείνο το στίχο πού του γέμιζε το όλο του το είναι και πού κάθε λίγο ξεσπούσε:

Όποιος δεν έφαγε ποτέ  
βρεμμένο το ψωμί του  
με δάκρυα, κι' όποιος τη καρ-  
διά δεν έχει πονεμένη  
ή φόβους δε δοκίμασε μιας νόχτας  
αγρουπνίας  
να σ' γνωρίση δε μπορεί  
ώ δύναμες ούράνιες. . .

Μα του άγγιξε στη ψυχή το τραγούδι αυτό! το ψωμί του με τα δάκρυα του ξενητεμού βρεμμένο τόφαε!

Και τα μάτια του φουσκώσαν από την αγρουπνιά, και ή καρδιά τον πόνωσε, σφιχτήκε. — Ω, ή καρδιά! Το ευγενέστερο από τα μέλη μας, το ευγενικό, το άψηλόβλεπο πού δησάβρισε στοργικά κάθε όμορφο στολίδι, κάθε διαμαντάκι πού πέρασε από κοντά της και πλούτισε και σκό-